

Izveštaj sa 51. simpozijuma Farmaceutskog društva Srbije

Tema: KORTIKOSTEROIDI: LEKOVI SA STOTINU LICA

Kopaonik 22.05.-25.05.2008.

Teme predavanja i redosled:

četvrtak 22. maj 2008.

18:00-18:15 Otvaranje simpozijuma i dodela priznanja Farmaceutskog društva Srbije

18:15-18:45 Kortikosteroidi: mehanizmi dejstva i farmakološki efekti – Doc. dr Miroslav Savić, Institut za farmakologiju, Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu

18:45-19:15 Uloga farmaceuta u sprovođenju terapije kortikosteroidima – Prof. dr Branislava Miljković, dr sc Sandra Vezmar, Institut za farmakokinetiku, Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu

petak 23. maj 2008. Moderator: Miroslav Savić

9:30-9:50 Kortikosteroidi u lečenju reumatskih bolesti – Prof. dr Radmila Petrović, dr med Goran Babić, prof. dr Nemanja Damjanov, Institut za reumatologiju, Beograd

9:50-10:10 Lokalna primena kortikosteroida u dermatologiji – Prof. dr Sonja Vesić, ass. dr med Zorana Đaković, dr med Maja Tomović, Institut za dermatovenerologiju, Klinički centar Srbije, Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu

10:10-10:30 Magistralni lekovi sa kortikosteroidima – Prof. dr Gordana Vuleta, Institut za farmaceutsku tehnologiju i kozmetologiju, Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu

10:30-11:00 Diskusija

MINISIMPOZIJUM - Istraživanja u oblasti kortikosterida

11:00-11:20 Novine u dizajniranju i razvoju lokalnih antiinflamatornih steroida – dipl. farm Bojan Marković, prof. dr Sote Vladimirov, Institut za farmaceutsku hemiju i analitiku lekova, Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu

11:20-11:40 Penetracije i permeacija kortikosteroida iz farmaceutskih preparata za primenu na kožu – doc. dr Snežana Savić, Institut za farmaceutsku tehnologiju i kozmetologiju, Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu

11:40- 12:00 Diskusija

13:00-13:15 Nestle Adriatic Foods doo:

Novine u ishrani odojčadi i novi asortiman Nestle mlečnih formula

Dr med Snežana Jolić

16:00-17:00 OKRUGLI STO - Farmaceutska komora Srbije – sadašnji ciljevi i prioriteti
dipl. farm. spec. Dragana Sovtić

17:00-18:00 Farmaceutsko društvo Srbije

Aktuelne teme vezane za položaj i rad farmaceuta u javnim apotekama

20:30 Veče sa Abbott-om:

Reductil® (Sibutramin) - pouzdan korak u lečenju gojaznosti

Reductil® – Mehanizam delovanja i klinička primena

Prof. dr Dragan Micić, Institut za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma – Klinički centar Srbije

Reductil® – Klinička iskustva

Prof. dr Slobodan Antić, Klinika za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma – Klinički centar Niš

subota 24. maj 2008. Moderator: Branislava Miljković

9:00-9:50 Primena kortikosteroida u lečenju respiratornih oboljenja kod dece - Doc. dr Predrag Minić, dr med Aleksandar Sovtić, Institut za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije »Dr. Vukan Čupić«, Beograd

9:50- 10:10 Uloga glikokortikoida u lečenju hemetoloških bolesti –Prof. dr Biljana Mihaljević, Institut za hematologiju, Klinički centar Srbije

10:10-10:30 Bezbednost primene kortikosteroida – Prof. dr Nenad Ugrešić, Institut za farmakologiju, Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu

10:30-11:00 Diskusija

MINISIMPOZIJUM

11:00-11:20 Analiza upotrebe kortikosteroida u periodu 2004-2007. godine u Republici Srbiji

Doc. dr. Vesela Radonjić, dipl. farm. Danka Stefanović, dipl. farm. Danka Tešić– Agencija za lekove i medicinska sredstva Srbije

11:20-11:40 Neželjena dejstva kortikosteroida
dipl. farm. Marija Petronijević, mr sc. farm. Ivan Kovačević
Nacionalni centar za farmakovigilancu, Agencija za lekove i medicinska sredstva Srbije

11:40- 12:00 Diskusija

Satelitski simpozijumi

13:00-13:30 Berlin-chemie: " Optimalna koncentracija heparin gela od 100 000 IJ (Lioton® gel) u poremećajima venske cirkulacije donjih ekstremiteta"

Dr med Andonović Olivera, spec. dermatovenerologije
Institut za dermatovenerologiju Kliničkog centra Srbije

13:30-14:00 Actavis: Osteoporoza – mesto i značaj u životu savremene žene
Prof. dr Zoran Anđelković, Rheumapraxis, Beograd

16:00-17:00 OKRUGLI STO - Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima – aktuelna pitanja mr farm. spec. Ružica Nikolić, Ministarstvo zdravlja Republike Srbije

Na Kopaoniku smo saznali tužnu vest da je naša uvažena profesorka Mirjana Stupar, preminula posle kraće bolesti. Skup je otvoren minutom ćutanja u slavu naše drage koleginice.
U redovnom delu programa, uručena su priznanja Farmaceutskog društva Srbije, koja su ustanovljena Pravilnikom iz 2006. godine. Na VIII sednici Skupštine Farmaceutskog društva Srbije, jednoglasno je doneta odluka da se prof.dr Mirjani Medenici i prof dr. Darku Ivanoviću dodeli najviše priznanje Društva -Plaketa- . Priznanje je uručila predsednica FdS prof. dr Ivanka Miletić, a dobitnici su se zahvalili.

Tokom održavanja simpozijuma, učesnici su posetili veliki broj izlagača i razgovarali sa stručnim saradnicima o novim lekovima, medicinskim sredstvima i dijetetskim proizvodima.

Svi radovi (izuzev jednog) su u celini objavljeni u časopisu Arhiv za farmaciju 2-3/2008

Simozijumu je prisustvovalo 1102 učesnika, od kojih je registrovano sa kotizacijom 998, uglavnom farmaceuta, što predstavlja veliko interesovanje naših kolega za sticanjem novih znanja u ovoj oblasti.

Ciljevi postavljeni na početku organizovanja 51. Simpozijuma, a to su da:

- poznajete mehanizme dejstva i farmakološke efekte kortikosteroida
- poznajete bezbednost primene kortikosteroida
- poznajete specifičnosti terapije kortikosteroidima u oboljenjima respiratornog sistema kod dece
- upoznate najnovija istraživanja u oblasti kortikosterida
- poznajete specifičnosti terapije kortikosteroidima u onkologiji i hematologiji

- poznajete specifičnosti terapije kortikosteroidima u reumatologiji
- poznajete specifičnosti terapije kortikosteroidima u dermatologiji
- razumete ulogu farmaceuta u sprovođenju terapije kortikosteroidima

po anketi sprovedenoj po završetku Simpozijuma su ostvareni, što je pokazala i veoma živa diskusija. U diskusiji su pokrenute i teme koja se tiču uloge i statusa farmaceuta danas.

Zbog činjenice da nije formiran Zdravstveni savet pri Ministarstvu zdravlja Republike Srbije, koji vrši akreditaciju stručnih skupova i donosi odluku o broju bodova koje taj skup donosi po Pravilniku o bližim uslovima za sprovođenje kontinuirane edukacije za zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike (Sl. Glasnik RS br.130 od 29.12. 2007.), i nakon ovog simpozijuma smo, kao i do sada, izdavali Uverenje o učešću bez prikazanih bodova.

Posebnu zahvalnost dugujemo članovima sekcije Mladi farmaceuti: *Niketić Marku, Radojković Aleksandaru, Rančić Goranu, Stanković Slaviši, Stefanović Aleksandaru i Stojičić Jovanu* za veliku pomoć u distribuciji štampanog materijala, registraciji učesnika, izdavanju uverenja i analizi anketnih listića i Upitnika

Zahvaljujemo se svim kolegama koji su podržali svojim prisustvom ovaj skup i svim onima koji su popunili Anketu i na taj način nam omogućili da procenimo uspešnost skupa i da se upoznamo sa interesovanjima, primedbama i predlozima, kako bismo u buduće organizovali još uspešnije simpozijume.

Analiza ankete sprovedene na 51. Simpozijumu

Od 998 podeljenih anketnih listića, anketu je popunilo 753 učesnika (75,45%).

Stručni program je vrednovan na sledeći način (Anketa pitanje br. 1):

Ocnom 5	- 15,14%
Ocnom 4	- 51,66%
Ocnom 3	- 31,60%
Ocnom 2	- 1,19%
Ocnom 1	- 0,41%

Prosečna ocena: 3,92

Na pitanje br.2. koje je glasilo: Ocenite koliko će vam znanja stečena na Simpozijumu pomoći u pružanju kvalitetnije farmaceutske zdravstvene zaštite:

a. nimalo

b. delimično

c. mnogo

odgovori su sledeći:

pod a) 0,79%

pod b) 43,17%

pod c) 56,04%

Društveni program je vrednovan na sledeći način (Anketa pitanje br. 5):

Ocnom 5	- 22,84%
Ocnom 4	- 34,52%
Ocnom 3	- 29,89%
Ocnom 2	- 10,36%
Ocnom 1	- 2,39%

Prosečna ocena 3,63

Organizacija simpozijuma je vrednovana na sledeći način (Anketa pitanje br.7):

Ocnom 5	- 20,45%
Ocnom 4	- 39,31%
Ocnom 3	- 21,94%
Ocnom 2	- 12,20%
Ocnom 1	- 6,10%

Prosečna ocena 3,63

Najviše primedbi na stručni deo programa se odnosio na nedostatak praktičnih saveta za rad u apoteci i nedovoljnu povezanost nauke i prakse.

Najviše primedbi na organizacioni deo se odnosio na neadekvatan broj mesta u sali za predavanja, promenu mesta održavanja simpozijuma, razdvojenost izložbenog prostora od sale za predavanja, nedostatak pauza između predavanja i kratko vreme za diskusiju.

I pored pokušaja da simpozijum organizujemo na način koji bi bio prihvatljiv većini učesnika, većinu primedbi je teško otkloniti. Predavači, u okviru stručnog dela programa, zahtevaju salu sa dobrim zvukom i odvojenu od buke, dok izlagači nastoje na održavanju oba dela programa na bliskom mestu.

Napominjemo da odluku o mestu organizovanja simpozijuma i o angažovanju Izvršnog organizatora donosi Upravni odbor FdS, sagledavajući broj učesnika, kapacitet sala i smeštajne mogućnosti (zbog toga je i 2007. godine Upravni odbor FdS doneo odluku da se prolećni simpozijum uvek održava na Kopaoniku).

Ove godine broj učesnika je za 27 % (260 učesnika) nadmašio poslednja tri skupa, na osnovu kojih je i pravljen plan.

Organizator je nastojao na poštovanju krajnjeg roka prijavljivanja, koji je naveden u Prijavnom listu, ali zbog velikog pritiska, primale su se prijave i posle naznačenog datuma, što je proizvelo pomenute teškoće i propuste u organizaciji.

Prvih deset tema koje su učesnici najčešće predlagali za naredne Simpozijume:

1. Kardiovaskularne bolesti, hipertenzija (antihipertenzivi), statini
2. Dijabetes
3. Homeopatski lekovi
4. Alergijske bolesti
5. Citostatici
6. Antibiotici (ova tema je obrađena na 50. simpozijumu, Beograd, 25.-27.10.2007.)
7. Hormonska terapija i kontraceptivi
8. Interakcije lekova (obrađuju se na svakom simpozijumu u grupi lekova koja je tema simpozijuma)
9. Gojaznost
10. Antidepresivi, anksiolitici i bolesti zavisnosti (ova tema je obrađena na 49. simpozijumu, Kopaonik, 14.-17. 06.2007.)

Svi radovi štampani su u specijalnom broju: Arhiv za farmaciju br. 2-3/2008. koji se može nabaviti u Farmaceutskom društvu Srbije.

Organizacioni i Stručni odbor 51. simpozijuma FdS